

De 'shisha-pen' is een elektronische nepsigaret in felle kleuren en zoete smaken. Het is populair onder kinderen en wordt ook wel een 'kindersigaret' genoemd. GGD Kennemerland en Brijder Jeugd vinden dit een zorgelijke ontwikkeling. In deze infotekst meer informatie over de shisha-pen.

Wat is een shisha-pen?

Een shisha-pen, ook wel E-shisha, electronic shisha of E-hookah genoemd, is een product dat sinds kort op de Nederlandse markt is. Het is een kleine waterpijp in de vorm van een pen die in allerlei kleuren en smaken verkrijgbaar is. Bij het inhaleren van de waterdampen komt het aroma vrij. De shisha-pen bevat (meestal) geen nicotine of teer, maar wel andere bestanddelen (onder andere propyleenglycol). Deze bestanddelen vormen een damp bij verhitting, die op rook lijkt.

Wie en hoeveel mensen gebruiken een shisha-pen?

Er zijn helaas (nog) geen cijfers over het aantal mensen dat ervaring heeft met een shisha-pen of deze regelmatig gebruikt. Landelijk en ook in de regio Kennemerland zijn signalen dat de pen populair is onder schoolgaande kinderen van zowel het basisonderwijs als voortgezet onderwijs, maar ook voor deze groep ontbreken cijfers over het gebruik.

Is het gebruik van een shisha-pen schadelijk?

Shisha-pennen zijn pas zeer recent op de markt. Er is (nog) geen wetenschappelijk onderzoek bekend naar de stoffen die vrijkomen bij verdampen en of die stoffen, bij normaal gebruik, schade voor de gezondheid kunnen veroorzaken. Recentelijk heeft het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport het RIVM gevraagd om de mogelijke risico's van het gebruik van de shisha-pen in kaart te brengen. Tot de resultaten hiervan bekend zijn, wordt het gebruik van de shisha-pen afgeraden, omdat evenmin is aangetoond dat het gebruik ervan geen gezondheidsschade veroorzaakt.

Propyleenglycol

Een van de stoffen die vrijkomt bij gebruik van de shisha-pen is propyleenglycol. Deze stof wordt gebruikt als middel om tabak vochtig te houden. Bij roken komt het grootste deel van de stof vrij in hoeveelheden die groot genoeg zijn om de luchtwegen en ogen te irriteren. De stof bevindt zich ook in de rookpluim van een sigaret en dus kunnen zowel rokers als niet-rokers hieraan worden blootgesteld. Ook kunnen bij verbranding schadelijke, mogelijke kankerverwekkende stoffen ontstaan (RIVM, 2012). Onbekend is of deze effecten ook optreden bij blootstelling aan de damp die vrijkomt bij het gebruik van een shisha-pen.

Waar zijn shisha-pennen verkrijgbaar?

Shisha-pennen zijn vrij verkrijgbaar via internet en tal van tabaksspeciaalzaken en gemakswinkels voor tabakswaar. In sommige webwinkels wordt een minimumleeftijd van 16 jaar gesteld voor het gebruik en aanschaf van die pen. Deze leeftijd is geadviseerd door de Nederlandse importeur van de pen, maar is niet verplicht voor de verkoper. Ook is er geen controle op de handhaving hiervan.

Omdat de shisha-pen geen tabaksproducten bevat, valt deze niet onder de Tabakswet. Hierdoor hoeven er geen gezondheidswaarschuwingen en accijnszegels op de verpakking te staan. Wel dient de pen te voldoen aan de richting algemene productveiligheid, dat wil zeggen dat het product bij het gebruik geen bijzondere gevaren voor de gebruiker met zich mee mag brengen.

Wordt het gebruik van een shisha-pen ontraden?

Het Trimbos-instituut, GGD Kennemerland en Brijder Jeugd zien de intrede van de pen en de populariteit ervan onder jongeren als een zorgelijke ontwikkeling. Naast de mogelijke gezondheidsrisico's bootst het gebruik van de pen het roken van een sigaret na. Hierdoor wennen jongeren op speelse wijze aan de handeling van het roken en het inhaleren van stoffen via de mond. Hoewel hier (nog) geen onderzoek naar is gedaan, bestaat het risico dat het product de stap naar het roken van sigaretten verkleint. Daarnaast bagatelliseert de pen mogelijk de schadelijkheid van roken. Onderzoek wijst uit, dat als jongeren tot hun 18e niet roken, de kans dat ze na hun 18^e dat alsnog gaan doen relatief klein is. Om deze redenen wordt het gebruik van de shisha-pen door jongeren in ieder geval tot onder de 18 jaar afgeraden.

Bron

Factsheet Nationaal Expertisecentrum
Tabaksontmoediging (mei 2013)

Meer informatie

www.rokeninfo.nl / 0900-1995

www.brijderjeugd.nl

www.ggdkennemerland.nl

Tenslotte

Mocht u na het lezen van deze infotekst nog vragen hebben of meer informatie willen, dan kunt u contact opnemen met de afdeling Jeugdgezondheidszorg van GGD Kennemerland, tel. 0900 – 0400682 (7,5 eurocent per gesprek).